

Daltonhandboek

versie 2023 – 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Voor wie dit document is geschreven	4
3. Relatie met andere beleidsstukken	4
4. Waarom Daltononderwijs	5
5. Waar de school voor staat	6
Visie missie	6
Zelfstandigheid	7
Verantwoordelijkheid	8
Samenwerken	9
Reflectie	11
Ontwikkelingslijnen	12
6. De taak	15
Dagkleuren	15
Takenkaarten	16
Planning en notatie	17
Portfolio	17
Kring	17
Keuzewerk en Talentontwikkeling	18
Digikeuzebord	20
7. Hulpmiddelen / symbolen	20
Pompom	20
Blokje	21
Time-timer	21
Stoplicht	21
Stemkaarten	22
Wc-bordje	22
Gangpas	23
8. De hele dag Dalton	23
9. De rol van	24
de leerkracht	24
het team	24
8. Zorg voor de omgeving	25
Helpende handen	25
9. Doelen voor de komende jaren	26
Taken van de Daltoncoördinator	26
10. Slotwoord	27

Inleiding

Berucht zijn ze, de mappen met "belangrijke zaken" die in scholen staan te verstoffen in kasten en op boekenplanken.

Toch heeft Daltonschool Bommelstein een Dalton Handboek samengesteld. Niet omdat de Rijksoverheid, het schoolbestuur of een andere instantie dat van ons vraagt, maar omdat we dat zelf willen, zodat er een rode lijn binnen de school en duidelijkheid is.

In dit Daltonhandboek staat beschreven hoe het onderwijsteam van Daltonschool Bommelstein in Almere het Daltononderwijs gestalte geeft. Niet omdat het moet, maar omdat het team daar trots op is en om te bewaken dat gemaakte afspraken levend blijven binnen de school.

Natuurlijk gaat het er niet om of alles uiteindelijk mooi is opgeschreven. Nee, het gaat erom hoe er dagelijks met de kinderen op school wordt gewerkt. Daarom zal dit een zich ontwikkelend document zijn dat elk jaar wordt geëvalueerd, want de praktijk is soms weerbarstig en het onderwijs ontwikkelt zich, waardoor je je werkwijze moet aanpassen.

Dit Handboek kent twee gedeeltes waarbij het tweede gedeelte een A tot en met Z welke verwijst ook naar stukken in het eerste en tweede gedeelte van dit Handboek.

Dit Dalton Handboek wordt opgenomen binnen Mijnschoolplan.nl als bijlage.

Team Bommelstein

2. Voor wie dit document is geschreven

Een team van enthousiaste leerkrachten bouwt de school op, maar heeft ook te maken met wisselingen. Daardoor hebben we ook te maken met Onderwijs Assistenten, Leerkrachtondersteuners en onbevoegd personeel. Het is dus belangrijk dat alle nieuwe mensen worden opgevangen en ingewerkt door het zittende personeel. Dit gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de directeur, intern begeleider en Daltoncoördinator.

De behoefte wordt gevoeld om afspraken op papier te zetten. Op deze wijze is het goed over te dragen aan nieuwe collega's en is het een instrument dat kan dienen om de cultuur van de school te bewaken.

Iedereen die op Bommelstein werkt beschikt over het Daltoncertificaat of heeft de intentie om deze te halen.

Dit Daltonboekhandboek is geschreven voor:

de leerkrachten en het overige personeel van de school en een verkorte versie voor ouders die overwegen hun kind aan te melden als leerling op Bommelstein

Verder is dit document interessant voor instanties die zich op de hoogte willen stellen van de werkwijze van de school. Te denken valt aan:

- ❖ de onderwijsinspectie,
- ❖ visiteurs van de Nederlandse Dalton Vereniging,
- ❖ het schoolbestuur
- ❖ eventueel andere (Dalton)basisscholen en
- ❖ het voortgezet onderwijs.

-

3. Relatie Daltonhandboek met andere beleidsstukken

Het schoolplan en zorgplan

Iedere Nederlandse school heeft een Meerjarenplan, een schooljaarplan en zorgplan, waarin uitgebreid wordt verwoord hoe er wordt gewerkt, waarom er zo wordt gewerkt, welke materialen daarbij worden gebruikt en wat de ontwikkelingsplannen voor een periode van vier schooljaren zijn.

De reikwijdte van het schoolplan en zorgplan is daarmee groter dan die van het plan dat nu voor u ligt.

In dit Daltonhandboek worden voornamelijk de praktische afspraken beschreven die binnen het onderwijsteam zijn gemaakt om ervoor te zorgen dat onze school een Daltonschoon is en blijft. Dit Daltonhandboek is onderdeel van Mijn Schoolplan, samen met andere documenten, zodat er een plan is waar alles omtrent de school in samenvalt.

De schoolgids

De schoolgids is voor alle ouders en ouders die overwegen hun kind aan te melden op Bommelstein beschikbaar op de website. Leerkrachten sturen de gids, aan het begin van een nieuw schooljaar, via de ouderportal naar de ouders van hun groep.

In deze gids staat veel praktische informatie voor ouders, maar er wordt ook in uitgelegd wat Daltononderwijs inhoudt.

Er is echter beperkte ruimte om over dit onderwerp uit te weiden. Het blijft bij een uiteenzetting op hoofdpunten.

Wie door de tekst in de schoolgids geïnteresseerd is geraakt in het Daltononderwijs en meer gedetailleerd wil weten hoe er in de praktijk mee wordt gewerkt, kan verdieping vinden in dit Daltonhandboek.

4. Waarom Daltononderwijs

Bommelstein is de *enige* openbare basisschool voor Daltononderwijs in de Landgoederenbuurt en in Almere-Buiten. Bommelstein maakt deel uit van de Almeerse Scholengroep en is ingedeeld in Cluster Almere Buiten¹. De school is genoemd naar het slot van Olivier B. Bommel uit de strips van Marten Toonder en draagt de gevleugelde uitspraak: 'Als je begrijpt wat ik bedoel'.

In oktober 1997 is Bommelstein met het Daltoniseringsproces begonnen. In het jaar 2000 is het predicaat Daltonschool behaald! Iedere 5 jaar worden we als school gevisiteerd door afgevaardigden van de Nederlandse Dalton Vereniging om te waarborgen dat we een echte Daltonschool blijven.

Het Daltononderwijs is verbonden aan het plaatsje Dalton in de Verenigde Staten, waar Helen Parkhurst vanaf 1919 haar principes in de Highschool for Boys and Girls in de praktijk bracht. In 1904 begon zij haar loopbaan in een kleine dorpschool met veertig kinderen, die zij zo goed mogelijk met individualiserend onderwijs trachtte te begeleiden. Van 1913 tot 1915 werkte Helen Parkhurst samen met Maria Montessori in Italië. Toen Helen Parkhurst weer terug in eigen land was, verspreidde zij de ideeën van de Italiaanse pedagoge met veel vuur. Toen zij de leiding kreeg van de school in Dalton, was de invloed van Montessori merkbaar.

De principes en de praktijk van het Daltononderwijs bereikten Nederland via Engeland. In 1931 werd de Nederlandse Daltonvereniging opgericht, die het maandblad Dalton uitgeeft en een jaarlijkse conferentie geeft.

Wat houdt Daltononderwijs nu eigenlijk in? Op een Daltonschool wordt gewerkt volgens de Daltonprincipes. Daltononderwijs is in de eerste plaats een manier van omgaan met elkaar. Een werkhouding van kinderen en leerkrachten.

5. Waar de school voor staat

Visie en missie

Onze ambitie, ons doel is om leerlingen cognitief en sociaal te ontwikkelen, zodat ze kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs en in 4 woorden samengevat:

Samen, Verantwoordelijkheid, L(i)EF en duidelijke afspraken

Gelet op het eerste vinden we m.n. de vakken Taal en Rekenen van belang, en gezien het tweede besteden we veel aandacht aan het (mede) opvoeden van de leerlingen tot volwaardige en respectvolle burgers. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan de culturele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen en zijn we de hele dag DALTON.

De Daltonprincipes worden als volgt samengevat:

Zelfstandigheid

Verantwoordelijkheid

Samenwerking

Reflectie

Effectiviteit / doelmatigheid / Borgen

Een actieve bijdrage van een ieder: team, ouders en leerlingen met eigen verantwoordelijkheid voor het proces (samen zijn we sterk) is daarbij nodig.”

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische noties zijn: zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritische zin, reflecterend vermogen en samenwerking. Gelet op de didactiek vinden we de volgende zaken van groot belang:

- uitdagend / passend onderwijs bieden in een rijke leeromgeving
- interactief lesgeven; de leerlingen betrekken bij het onderwijs in een betekenisvolle omgeving
- onderwijs op maat geven: differentiëren
- gevarieerde werkvormen hanteren (variatie = motiverend en positieve benadering)
- een kwaliteitsvolle (directe) instructie verzorgen
- kinderen zelfstandig (samen) laten werken

In het bovengenoemde is de driehoeksverhouding leerkracht-leerling- ouder uitgangspunt.

Ook wordt er op een spelende, onderzoekende en actieve manier invulling gegeven aan onze lessen.

Uitgangspunten die een belangrijke rol spelen bij de realisatie van onze taakstelling zijn natuurlijk de Daltonprincipes. In de Daltonpedagogiek is de rol van de leerkracht coachend en begeleidend. Deze taakopvatting vloeit voort uit het mensbeeld dat er aan ten grondslag ligt.

Het ‘Mensbeeld Dalton’ gaat uit van het gegeven dat ieder mens in staat is tot het dragen van verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor zijn omgeving. Dit is een voorwaarde om goed te kunnen functioneren in een democratische samenleving.

Volgens de Daltonpedagogiek zijn leerlingen in principe in staat om verantwoordelijkheid te dragen, bijvoorbeeld voor een deel van hun eigen ontwikkeling. De leraar bevordert dat de leerling zich veilig en aanvaard voelt (relatie). De leraar versterkt het zelfvertrouwen van de leerling, biedt structuur en zorgt voor een klimaat dat de leerling uitdaagt tot leren (competentie). De leerling op Bommelstein krijgt op deze wijze de ruimte om zichzelf cognitief, sociaal en persoonlijk te ontwikkelen (autonomie).

Zelfstandigheid

Hierbij leren de leerlingen zelf hun werk te plannen en zo ook eigen verantwoordelijkheid te dragen voor hun werk. Dit zelfstandig werken uit zich in het hanteren van dag- en weektaken. Hoe ouder de leerling is, des te meer taken hij/zij aan moet kunnen en des te meer er zelfstandig gewerkt moet worden.

Zelfstandige mensen

Het Daltononderwijs wil leerlingen vormen tot volwassenen die zelfstandig kunnen denken en handelen. Daarvoor is het nodig dat leerlingen leren hoe ze informatie vergaren, informatie op hun waarde schatten en keuzes maken. Leraren houden rekening met verschillen tussen leerlingen wat betreft de zelfstandigheid en hun mogelijkheden tot het dragen van verantwoordelijkheid. Met name bij de invoering het Handelings Gerichted Werken binnen het Passend Onderwijs zullen verschillen tussen leerlingen en de daarbij behorende aanpak m.b.t. de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid duidelijk zichtbaar worden.

Zelfstandig werken

Iedere leerling heeft het recht op optimale kansen om zichzelf te ontwikkelen. Daarom wordt er veel zelfstandig gewerkt en leren leraren de leerlingen zelfstandig problemen op te lossen. Leraren dagen leerlingen uit tot meedenken en meebeslissen. De rol van de leraar is naast het geven van instructies ook sterk gericht op het begeleiden en coachen van leerlingen. Daarbij blijft het initiatief zoveel mogelijk bij de leerling.

Verantwoordelijkheid

Wij leren de leerlingen keuzes te maken en daar verantwoording voor te dragen. Dit komt in zijn/haar eigen werk, zijn/haar doen en laten, zijn/haar omgang met anderen (klasgenoten, schoolgenoten, medewerkers, ouders en anderen) naar voren. Wij proberen met open vragen de aandacht en het zelf denken van de leerlingen te stimuleren. Een “juiste” oplossing wordt niet voorgezegd of aangegeven.

Vrijheid betekent in Daltononderwijs: kunnen omgaan met verantwoordelijkheid. Uitgangspunt is het vertrouwen in de eigen kracht van ieder mens. Leraar en leerling maken op bepaalde onderdelen samen afspraken over de leerstof. De leraar weet welke leerstof aangeboden dient te worden, de leerling schat zelf in wat het nodig heeft om een taak te kunnen doen en in hoeveel tijd de taak gedaan gaat worden. Er is daarbij sprake van leerkracht-gestuurd-onderwijs om de vastgestelde tussen- en einddoelen voor leerstofinhouden van rekenen, taal en lezen, te bereiken. Achteraf legt de leerling verantwoording af aan de leraar, zichzelf en de ouders.

Vrijheid in gebondenheid

Op Daltonschool Bommelstein leren kinderen zelfstandig te werken. Vrijheid is daarbij noodzakelijk om eigen keuzes te leren maken, eigen wegen te vinden. Vrijheid op Bommelstein betekent niet dat alles zomaar kan en mag.

“De ideale vrijheid is niet hetzelfde als vrijblijvendheid en nog minder ongedisciplineerdheid. Maar doen waar je zin in hebt is niet vrij. Integendeel, je verwordt tot een slaaf van slechte gewoontes, egoïstisch en ongeschikt voor een leven met anderen” zei Helen Parkhurst al in 1922.

De leraren en directie bieden op Bommelstein een structuur van werk- en gedragsregels om vrijheid binnen grenzen te kunnen hanteren.

Inhoud en instructie

De inhoud van de leerstof en de wijze waarop de leerstof wordt geïnstrueerd wordt grotendeels bepaald door de richtlijnen van de overheid (tussendoelen/kerndoelen en effectief direct instructie model), samenleving (actief burgerschap) en vastgelegd in het schoolplan van de school.

Inhouden en instructievormen staan centraal in het onderwijs aan Bommelstein en worden ondersteund door de ankerpunten van het Daltononderwijs.

Het leren omgaan met vrijheid gaat stap voor stap. Bij jonge leerlingen gaat het om korte, overzichtelijke keuzetaken die ze zelfstandig uitvoeren. Naarmate de leerlingen zich verder ontwikkelen, worden de aangeboden taken omvangrijker en complexer.

Samenwerken

Het principe van samenwerken vormt de basis van het leren van en met elkaar. De kinderen mogen elkaar helpen, maar het voorzeggen van het goede antwoord is geen echte hulp. Samenwerken is niet alleen hulp geven en krijgen, maar ook overleggen, luisteren naar anderen, je mening leren verwoorden en je mening kunnen bijstellen als er van anderen betere argumenten komen.

Wij vinden het van grote pedagogische waarde dat kinderen sociale vaardigheden opdoen. Het samenwerken is daarom van grote betekenis. De leerkracht speelt hier een begeleidende rol in om zo de leerlingen een goede samenwerkhouding aan te leren.

Coöperatief leren

Coöperatief leren daagt de kinderen uit tot actief en constructief leren. Wanneer kinderen zelf informatie moeten zoeken, bewerken, toepassen of oefenen en dus de kans krijgen zich de leerstof werkelijk eigen te maken, zal de leerstof meer betekenis voor de kinderen krijgen.

- Coöperatief leren draagt bij aan de ontwikkeling van het zelfstandig leren van de kinderen. De kinderen worden bij hun eigen leerproces ingeschakeld. De leerkracht kan de kinderen hierdoor geleidelijk steeds meer verantwoordelijkheid geven voor bepaalde onderdelen van hun leerproces.
- Coöperatief leren stimuleert de interactie tussen kinderen. De sociale en communicatieve vaardigheden worden bevorderd en de kinderen leren met elkaar samen te werken.
- Coöperatief leren maakt gebruik van de verschillen tussen kinderen als kansen om van elkaar te leren. De kinderen werken samen in heterogene groepen en leren daardoor rekening te houden met deze verschillen.
- Coöperatief leren bevordert een goed pedagogisch klimaat. Door het samenwerken krijgen de kinderen begrip en respect voor elkaar. Ze leren elkaar accepteren en waarderen.

In alle groepen worden vormen van coöperatief leren gebruikt. Bij deze werkvormen zal de leerkracht regelmatig een korte nabespreking houden (individueel en/of klassikaal) over het samenwerkingsproces.

Samen werken

Er is een verschil tussen *samenwerken* (dit is samen aan een opdracht werken, zoals hierboven omschreven) en *samen werken*.

Met samen werken bedoelen we dat kinderen weliswaar individueel aan een opdracht werken, maar dat ze wel rekening met elkaar houden en elkaar helpen.

Rekening houden met elkaar houdt in, dat je elkaar niet stoort of afleidt tijdens het werk. Het houdt ook in, dat je je verantwoordelijk voelt voor het welzijn van je medeleerlingen en dat je je verantwoordelijk voelt voor de sfeer in de groep en de school als geheel.

Kinderen moeten het normaal vinden *dat je elkaar helpt* en het is ook normaal dat je hulp *vraagt*. We zijn ons ervan bewust dat niet alle kinderen dit uit zichzelf kunnen.

Tijdens het zelfstandig werken zal de leerkracht zich terughoudend opstellen t.o.v. de gebeurtenissen in de groep. Ook problemen in de sociale sfeer moeten de kinderen in eerste instantie proberen zelfstandig op te lossen. Dit leren ze o.a. groeps gesprekken- en bij de sociale emotionele lessen/momenten (Dalton).

Samenwerking en respect voor de ander

Om later als mondige volwassene te kunnen deelnemen aan een steeds veranderende samenleving moet je leren samenwerken. Ook met mensen die je niet zelf kiest. Leraren leren de leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen gedrag en verantwoordelijkheid te dragen voor elkaar.

Reflectie

Wij vinden het belangrijk dat kinderen betrokken worden in het beoordelingsproces van het werk. Dit kan het eigen proces zijn, maar ook dat van een klasgenoot. Wij moeten er voor zorgen dat er een veilige sfeer heerst in de groep. Zodoende leren de kinderen dat ze fouten mogen maken en leren ze hiermee om te gaan. Daarnaast leren ze om respectvol met hun klasgenoten om te gaan als deze fouten maakt.

Om een goed gevoel te houden met wat er in de groep en bij de individuele leerling gebeurt, voeren wij regelmatig reflectiegesprekken. Dit kan individueel, op teamniveau of op groepsniveau.

Het ingeleverde werk is een uitstekend uitgangspunt voor reflectiegesprekken met kinderen op individueel niveau. Dit kan inhoudelijk zijn (Loop je nog in de pas met je planning? Waar loop je tegenaan? Wie kan je hiermee goed helpen?) als procesmatig (Wat loopt er goed deze week? Hoe komt het dat...?). Dit zijn de zogenaamde spontane reflectiegesprekken. Deze kunnen dus ontstaan vanuit het ingeleverde werk, maar ook tijdens het vaste servicerondje.

(Zelf-)correctie

Wij hechten grote waarde aan het zelf corrigeren door de kinderen. Dit geldt zowel voor de opdrachten die binnen de taak worden gedaan als voor opdrachten daarbuiten. Zelf nakijken vraagt een bepaalde houding van de kinderen.

De kinderen moeten zich realiseren dat je, je werk nakijkt om er iets van te leren en niet om zoveel mogelijk "krulletjes" in je schrift te hebben.

Wij hebben ervoor gekozen om niet te werken met een vaste nakijkplek. De kinderen kijken hun werk na op hun eigen werkplek. Wel ligt al het nakijkmateriaal centraal op een vaste plek in de groep. In de nabijheid van het nakijkmateriaal staan de kasten met laatjes erin. Hier leggen de kinderen hun werk in dat nagekeken is. De leerkracht bekijkt deze 'laatjes' in ieder geval dagelijks en kan daardoor de volgende dag bij de kinderen hierop terugkomen.

In de groepen 5 t/m 8 wordt er meer digitaal gewerkt en geeft de software aan hoe een taak is gemaakt. Kinderen kunnen om hulp vragen en een taak laten resetten.

Tevens staat het de leerkracht vrij om de 'laatjes' per vakgebied te benoemen. Wel is er gelijkheid in de bouw.

afspraken in de groepen 3 en 4 m.b.t. het aftekenen:

- in de hokjes wordt een kruisje gezet als het werk af is
- in de hokjes wordt een diagonaal streepje gezet als er nog iets moet gebeuren (afmaken, verbeteren, nakijken etc.)

Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

1. Het kind krijgt meteen feedback op zijn werk. Hij hoeft niet te wachten tot hij het werk pas later terug krijgt van de leerkracht.
2. Het heeft een duidelijk leereffect, omdat het kind, als het een fout ontdekt, zich meteen zal afvragen hoe deze fout kon ontstaan.

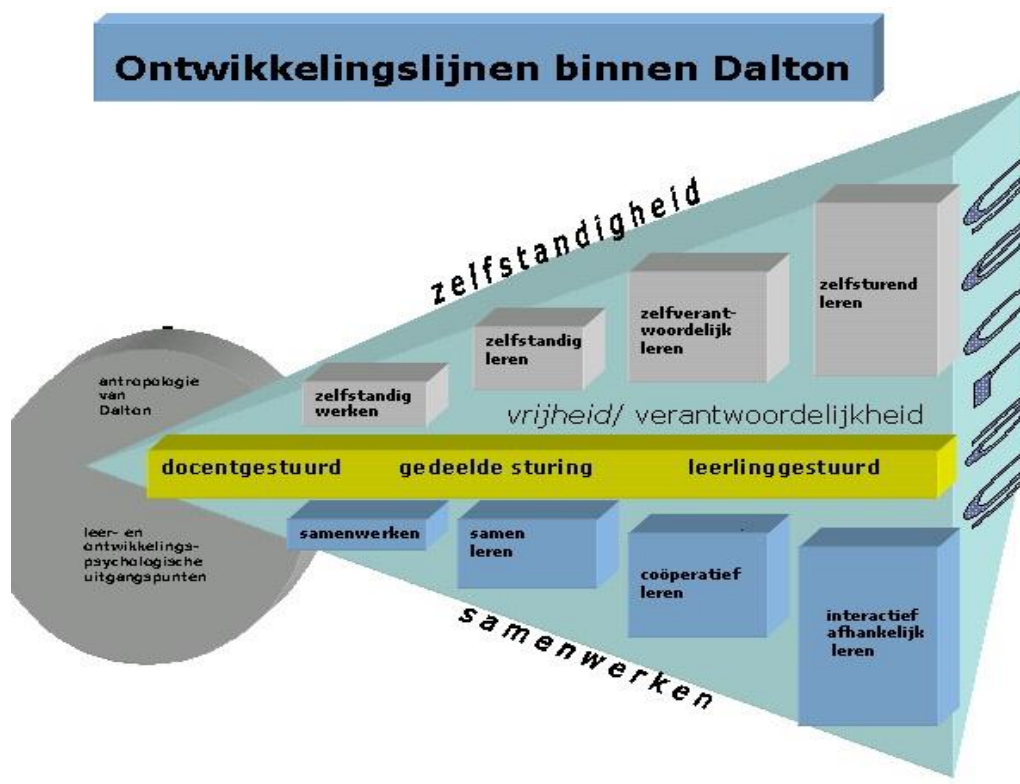
Het geeft de kinderen hierdoor een beter inzicht in wat ze kunnen en bij welke zaken ze hulp moeten vragen van de leerkracht

"Corrigeren moet je leren"

Als leerkrachten moeten we ons realiseren dat we dit de kinderen moeten leren.

- Regelmatig corrigeert de leerkracht het werk van alle kinderen tijdens het oefenen en verwerken van de gegeven instructie van de leerkracht; om zo goed de vorderingen te kunnen bepalen.
- De leerkracht neemt steekproeven om te kijken of het corrigeren goed is gebeurd, vanaf groep 5 bij de digitale vakken niet.
- Let op: Het ene kind geeft er blijk van al heel zelfstandig en goed te kunnen nakijken, terwijl de ander onzorgvuldig is of liever de antwoorden overschrijft. Dit laatste kind kan minder vrijheid aan en moet meer worden ondersteund en gecontroleerd.
- Ook andere correctievormen kunnen worden gebruikt, zoals nakijken in tweetallen, een kind kijkt het werk van een ander kind na, klassikale correctie e.d.
- Software kijkt na, leerkracht kan dit meteen op het bord laten zien en bespreken. Bij lessen kunnen ze niet verbeteren, bij de taken van rekenen wel.

Ontwikkelingslijnen binnen Bommelstein

Ontwikkelingslijn Verantwoordelijkheid / Vrijheid in gebondenheid

Docent gestuurd:

Het gaat hierbij nog sterk om leerkracht gestuurd werken. Kinderen dragen slechts weinig verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. Kinderen mogen de volgorde van taken kiezen. De leerkracht bepaalt de taak.

Gedeelde sturing:

Hier is sprake van een vrij breed scala aan mogelijkheden. In een begin van gedeelde sturing gaat het bijvoorbeeld om werkvormen waarbij de leerkracht alternatieven aandraagt, waaruit gekozen kan worden, Er zijn verplichte en keuze onderdelen. In een later stadium volgen dan activiteiten waarbij de leerling in sterke mate keuzemogelijkheden heeft in het bepalen waaraan, hoe en met wie er gewerkt wordt.

Leerling gestuurd:

De leerling is "eigenaar" van het eigen leerproces. De leerling weet wat hij wil leren en neemt voor zijn eigen leerproces het initiatief. De leerkracht is op afstand, begeleider. De leerling vraagt verantwoording en legt ook zelf verantwoording af over zijn keuzes. Kortom, hij ontwikkelt zich tot een 'democratisch burger'.

Ontwikkelingslijn Zelfstandigheid

Zelfstandig werken:

Het gaat hierbij om het creëren van situaties waarbij leerlingen leren omgaan met uitgestelde aandacht. Er wordt gewerkt met een teken van zelfstandig werken. De leerkracht hanteert planmatig de principes van zelfstandig leren. Het betreft hier vooral productietaken als het maken van een werkstuk, het afmaken van vooraf opgelegde opgaven.

Zelfstandig leren:

De leerling draagt zelf verantwoordelijkheid voor de manier waarop hij kennis verwerft, zijn taken indeelt, hoe hij omgaat met zijn spanningsboog etc. De taken zelf liggen nog vast.

Zelfverantwoordelijk leren:

Het gaat hierbij om leersituaties waarin leerlingen zelfsturend bezig zijn. De leerling leert zichzelf al doelen te stellen ten aanzien van ambitieniveau, het gewenste eindresultaat. Hij maakt keuzes over hoe hij de doelen wil bereiken. De leerstof wordt nog goeddeels door de docent aangereikt.

Zelfsturend leren:

Het gaat hierbij om situaties waarbij de leerling zelf de inhoud en de werkwijze bepaalt en de vrijheid heeft om initiatieven te nemen, die noodzakelijk zijn voor het eigen leerproces.

Ontwikkelingslijn Samenwerken

Samenwerken:

Hierbij is het samenwerken nog vooral doel en nog geen middel. Er is nog geen sprake van taakdifferentiatie. De taak ligt vooraf vast. Sociale doelstellingen staan hierbij centraal.

Samen leren:

Het gaat hierbij om het creëren van situaties waarbij leerlingen van en met elkaar leren. De vorm wordt nog sterk gestructureerd door de taak of door de leerkracht. Een mooi voorbeeld is bijvoorbeeld de werkvorm 'check in duo's'.

Coöperatief leren:

Het gaat hierbij om open leersituaties waarin leerlingen van en met elkaar leren en/of een bijdrage leveren aan elkaars leerproces. Een werkvorm als 'expertgroepen' is een mooie illustratie van deze fase.

Interactief afhankelijk leren:

Hier is sprake van interactief, wederzijds afhankelijk leren in groepen. De leerlingen nemen zelf het initiatief om samen te werken.

Ze zijn op de hoogte van elkaars expertise en willen elkaars kwaliteiten inzetten om in een gezamenlijk leerproces tot een gemeenschappelijk leerproduct te komen.

Deze drie ontwikkelingslijnen hebben uiteraard een onderling verband. Een bepaald niveau van de ene lijn impliceert een minimumniveau van de ander. Met het model op pagina 15 kan de school het eigen Daltongehalte en de eigen ontwikkeling in beleid omzetten. Dalton staat immers voor dynamiek, voor gestaag verder werken aan ontwikkeling. Een Daltonschool is

een school in beweging, een school in ontwikkeling. Een richting voor deze ontwikkeling wordt in het model helder aangegeven. Het is aan de school zelf het ambitieniveau en de bijbehorende invulling te bepalen. Immers: "Dalton is een houding, geen methode!"

Elke school bepaalt derhalve zelf haar grenzen in de mate waarin principes van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerken gestalte krijgen. Het is dan ook zeker niet zo dat het verder naar rechts schuiven in het schema voor elke school een optimale of realistische doelstelling is. Het is Dalton eigen, dat scholen daarbij keuzes maken en die keuzes ook kunnen verantwoorden en uitdragen.

Rekening houdend met de individuele mogelijkheden van het kind streeft de school ernaar om kinderen zo optimaal mogelijk voor te bereiden op de eisen die door de maatschappij aan hen op cognitief, sociaal-emotioneel en creatief gebied stelt. Kinderen dienen aan het einde van de basisschool voldoende toegerust te zijn om de volgende stap naar het voortgezet onderwijs te kunnen nemen.

Voor de realisatie van ons onderwijs maken wij gebruik van algemeen toegepaste methoden en leermiddelen, waarbij een deel van de basisstof klassikaal wordt aangeboden en een deel in de vorm van dag- en weektaken met gedifferentieerde instructie aan de instructietafel. De taken bieden daarnaast mogelijkheden om extra herhalingsstof en verrijkingsstof te verwerken.

Daarnaast hebben alle kinderen de mogelijkheid om eigen keuzes te maken door middel van de keuzetaken binnen taakwerktijd. Richtlijn hierbij is dat kinderen 10% van hun taakwerktijd aan keuzewerk besteden. Het werken met de taken is er tevens op gericht dat kinderen leren hun werk te plannen voor een wat langere periode dan een les.

De door ons gehanteerde werkwijze biedt de mogelijkheid om te gaan met verschillen tussen leerlingen op lesstofniveau. Kinderen met wat meer dan gemiddelde mogelijkheden (meer) kunnen voldoende uitdaging in hun werk vinden en kinderen die wat meer ondersteuning nodig hebben (weer), kunnen dat op deze wijze ook krijgen. Ook binnen de Daltonprincipes wordt gedifferentieerd. We streven in de bovenbouw naar het werken met een weektaak. Er zijn echter kinderen die behoefte hebben aan meer structuur. Voor deze kinderen blijven we bijvoorbeeld een dagtaak hanteren. We kunnen ons systeem dus aanpassen aan de onderwijsbehoeften en mogelijkheden die een kind heeft. Zodoende zijn wij van mening dat ons Daltononderwijs voor vrijwel alle leerlingen geschikt is.

6. De taak

Dagkleuren

Iedere dag van de week wordt in de hele school aangegeven met een vaste kleur. Deze kleuren structureren de week voor de kinderen, wat hen helpt om een planning te kunnen maken.

De kleuren hangen in de groepen 1/2 van links naar rechts en wordt de week compleet gemaakt met de zaterdag en de zondag (deze hebben geen kleur en blijven dus wit). Dit is vooral bedoeld om de kinderen een juist tijdsbeeld te geven. In de andere groepen hangen de dagen van boven naar beneden. De naam van de dag staat er altijd in.

Ook al start de takenkaart op donderdag, de dagen hangen in de t/m groep 3 vanaf maandag.

De dagkleuren zijn:

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
----------------	----------------	-----------------	------------------	----------------

Takenkaarten

Het werken met taken is op Bommelstein opgebouwd. De kinderen werken van groep 1 naar groep 8 geleidelijk toe naar een takenkaart die een hele week beslaat. Dit wordt opgebouwd van een dagtaak vanaf groep 3 naar een weektaak wanneer een leerling daaraan toe is. Er zijn leerlingen die al in groep 4 toe zijn aan een weektaak maar ook leerlingen die in groep 7 nog veel moeite hebben met plannen. De leerkrachten helpen de leerlingen met hoe zij zelf moeten plannen. Bommelstein streeft ernaar iedereen in groep 6 op een weektaak te hebben.

Vanaf groep 3 werken we met een instructiebord. Op de takenkaart vanaf groep 4 staat welk werk er elke week gedaan moet worden en welke doelen eraan gekoppeld zijn. Elke leerling doet mee met de instructie (EDI), deels mogen leerlingen, daarna zelf kiezen of ze langer meedoen of al aan hun taak beginnen.

De instructie wordt afgestemd op de middengroep (middelste 60%, In de groepen 3 en 4 maken alle leerlingen de basisstof, de verdieping (3*) wordt afhankelijk van het niveau of keuze door de leerling zelf gemaakt. In de groepen 5 t/m 8 wordt voor rekenen, taal/spelling op een Chromebook gewerkt. Na de basisstof worden de taken adaptief aangeboden.

Om eigenaarschap te vergroten bij de leerlingen geven we instructie geven a.d.h.v. de doelen. De doelen communiceren weer met de takenkaart. De groep evalueert na de les of men gezamenlijk het doel heeft bereikt.

Een aantal uitgangspunten bij onze takenkaarten:

- De hele weektaken lopen om organisatorische redenen van donderdag tot en met woensdag.
- De groepen 0, 1 en 2 werken met een groepsweektaak via het Digikeuzebord.nl.
- Groepen 4 t/m 8 werken met een weektaak die zit in hun la.
- Woensdag leveren de leerlingen vanaf groep 3 hun takenkaart in er wordt afgetekend door de leerkracht.
- Op donderdag gaan de takenkaarten mee naar huis, zodat de ouders kunnen zien wat de leerlingen hebben gedaan en wat de leerkracht voor opmerking heeft.
- Het is de verantwoording van de ouders de takenkaart te ondertekenen. Het dient als communicatiemiddel tussen leerkracht-leerling en ouder. Leerkrachten gaan ervan uit dat de takenkaart wordt gelezen.
- Op donderdagochtend krijgt iedereen in de school zijn nieuwe takenkaart. Leerlingen kunnen zien op het instructiebord wanneer zij instructies krijgen.
- De takenkaarten hebben door de gehele school dezelfde lay-out, ze hebben allemaal dezelfde indeling
- Huiswerkopdrachten worden via Social Schools gecommuniceerd met de ouders en leerlingen.
- Vanaf groep 4 staan de doelen van taal rekenen en spelling vermeld op de takenkaart en daardoor wordt de takenkaart geen afvinkstelsel, maar het werken aan je doelen. (eigen leerproces)

Bij het werken aan de takenkaarten bepalen de leerlingen zelf voor een groot deel in welke volgorde zij de taken doorwerken. Door het toepassen van deze werkwijze kan een leerkracht ieder kind zoveel mogelijk begeleiden op zijn of haar niveau. Binnen iedere groep zijn er uiteraard verschillen in aanleg, interesse, tempo en niveau. Hier wordt in de takenkaart ook rekening mee gehouden.

Oudergesprekken

Vanaf groep 5 doen wij aan ouder-leerling-leerkracht gesprekken. Wij verwachten de leerlingen bij de gesprekken omdat de leerling het meeste weet over zichzelf. Op deze manier kunnen we goede afspraken maken met elkaar. In de andere groepen mogen de leerlingen aanwezig zijn.

Planning en notatie

Naarmate het kind meer vrijheid krijgt bij het plannen van zijn werkzaamheden, heeft hij/zij ook meer handvaten nodig om dit te kunnen doen. Ook moet voor leerkracht en kind zichtbaar zijn hoe ver hij gevorderd is.

- In de groepen 5 t/m 8 wordt op donderdagochtend samen en/of zelfstandig gepland.
- Als een opdracht klaar is, dan wordt dit in de dagkleur afgetekend in een daarvoor bestemd aftekenhokje.
- De groepen 1/2 hebben een digitale takenkaart waar de kleuters voor de hele week hun taken in kunnen plannen met de dagkleuren en kunnen aftekenen.

Portfolio/werkmap/rapport

Alle leerlingen hebben een eigen map. Deze map dient als rapport en verzamel map.

Alle leerlingen hebben een **Portfolio**. Hierin komt de rapportage van de leerkracht, maar ook de **zelfreflectielijsten** (evaluaties) van de leerlingen zelf (ontwikkelingslijnen) van groep 1 t/m 8. Ook kiezen de leerlingen gedurende het jaar iets waarop zij trots zijn en wat zij graag in hun Portfolio willen hebben. Dat kan een foto zijn van een prachtig knutselwerkje tot een opstel.

Vanaf groep 4 hebben de leerlingen ook een **werkmapje**. In het werkmapje bewaren de kinderen hun takenkaarten, keuzeactiviteiten, rekenbladen, verwerkingsopdrachten van spelling, etc.

De werkmap wordt dagelijks gebruikt en zit daarom ook in hun postvak of la onder hun tafel

Kring

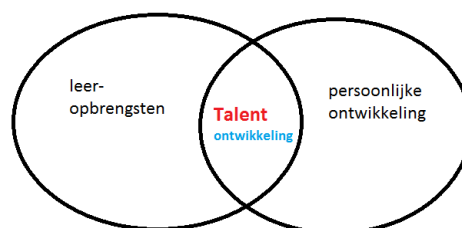
Enige gedachten over de toepassing van de kring op onze school:

- In de groepen 1 en 2 is de kring een dagelijks terugkomend aspect.
- Naast een vertelkring kunnen er allerlei activiteiten in een kring plaats vinden.
- De "kleine kring" is een effectief middel in alle groepen, waarin kinderen leren met elkaar te communiceren en waarin de leerkracht instructie kan geven aan de kinderen; bijvoorbeeld tijdens het taakwerken. De kleine kring wordt met name toegepast in de onderbouw.
- Indien de leerlingen starten in de kring is er altijd een activiteit. Wij verlangen niet dat, wanneer ze als eerste binnenkomen, een kwartier wachten totdat iedereen binnen is.

Keuzewerk en Talentontwikkeling

Leerlingen op Bommelstein mogen kiezen wat voor keuzewerk zij willen maken. Bijvoorbeeld kiezen uit de keuzekast of kiezen wat voor verrijking zij willen maken voor rekenen. Het zijn vaak de 'leuke opdrachten' die er net iets anders uitzien dan de reguliere taak die op hun takenkaart staat. Een kind moet wel kunnen vertellen waarom zij voor die opdracht hebben gekozen en wat hun doel daarbij is.

Bij keuzewerk kan aan de volgende zaken gedacht worden: Power Point maken over het sterrenstelsel, Varia, computer, schaken, dammen, Rummicub, redactiesommen, blokboek, kien, schoolkracht maken enz. (Let op: ganzenborden kan als tel-activiteit heel educatief zijn in groep 3, maar niet meer in groep 6, schaken daarentegen is in alle groepen een spel, waarbij kinderen logisch en strategisch leren denken) Wij willen dat de leerlingen op Bommelstein hun talent gaan ontwikkelen.

De keuzekasten worden in 2023-2024 opnieuw ingedeeld:

deel 1	Keuzewerk in het verlengde van de weektaak.	Deze week oefen ik breuken met Pluspunt en kies ik iets uit de kast hierover
deel 2	Keuzewerk in het verlengde van de jaardoelen van de zaakvakken	Ik ga extra werken aan mijn begrijpend lezen, want dat gaat nog niet zo goed
deel 3	Keuzewerk als verbreding/verdieping of interesse	Ik ga een PowerPoint maken over het sterrenstelsel en in de klas presenteren. Ik vind dat leuk en wil daar meer over weten.

Keuzewerk is in principe zelfcorrigerend of kunnen ze laten corrigeren door een medeleerling. Er wordt ook binnen het keuzewerk naar gestreefd kinderen te laten samenwerken. Het doel van keuzewerk is dat kinderen leren kiezen en kinderen leren verantwoordelijk te zijn.

“Leren” impliceert dat kinderen daar ruimte, tijd en begeleiding voor/bij nodig hebben; de één meer, de ander minder, afhankelijk van leeftijd en competenties.

Kinderen moeten weten wat er van ze verwacht wordt in het proces.

1. het maken van een keuze
2. de uitvoering van hun taak
3. de afronding

Wat het leerdoel is van hun keuzewerk kan variëren van gewoon leuk tot meer willen weten/kunnen. Voor sommige kinderen is het omschrijven van hun leerdoel nog erg moeilijk. Leerkrachten moeten weten dat niet alleen het eindproduct belangrijk is, maar ook de manier waarop ze hebben gewerkt.

Door met kinderen in gesprek te gaan, kunnen we dit volgen. Dit kunnen wij doen tijdens ons servic rondje.

Al het keuzewerk is te vinden in kasten in elk lokaal. Het keuzewerk ziet er overzichtelijk uit en kunnen de kinderen makkelijk vinden en ook weer opruimen. De nakijkboeken van het keuzewerk zit ook in deze kasten en ligt niet bij de nakijkboeken van de hoofdvakken.

Digikeuzebord

Op Bommelstein werken wij in de groepen 1 en 2 met een digitaal keuzebord. Al het keuzewerk zit hierin verwerkt. Het digikeuzebord wordt net als de keuzekast om de zoveel weken gewisseld. Door middel van dit systeem kan de leerkracht zien hoeveel een leerling bepaald keuzewerk kiest, maar ook met wie. De kinderen kunnen zelf hun keuzewerk hierin evalueren. In de groepen 1/2 wordt wekelijks de borden gewisseld.

7. Hulpmiddelen / Symbolen

POMPOM

Bij de kleuters hebben de kinderen voor uitgestelde aandacht Pompom (een pop uit de methode schatkist) die op de stoel van de leerkracht wordt gezet om duidelijk te maken dat de kinderen de leerkracht nu niet kunnen storen. Met uitgestelde aandacht bedoelen we een periode dat de leerkracht niet meteen beschikbaar is voor vragen en problemen van kinderen.

De twee belangrijkste redenen om te werken met uitgestelde aandacht zijn:

- 1- Het biedt de leerkracht de gelegenheid om met individuele of met kleine groepjes kinderen te werken of observaties te verrichten.
- 2- Kinderen leren in deze periode zelfstandig problemen op te lossen en zijn op elkaar aangewezen voor onderlinge hulp.

Blokje

In de groepen 3 t/m 8 hebben de leerlingen een blokje. Als een leerling wordt geconfronteerd met een probleem of een vraag heeft, dan zal hij/zij een oplossing moeten vinden. Eerst zelf goed nadenken over mogelijke oplossingen, cq de opdracht eerst goed herlezen, dan navraag doen bij andere kinderen in het groepje en/of klas. Als dit niet lukt maakt de leerling gebruik van het blokje.

Bij dit alles is het uiterst belangrijk dat het kind oplossingen zoekt die anderen zo weinig mogelijk storen.

Op elke tafel van de kinderen ligt het blokje. Dit blokje ligt tijdens het werk altijd op de hoek van hun tafel. De kinderen leggen het blokje zelf op een kant die zij kiezen. Na de instructie van de leerkracht mogen leerlingen zelfstandig aan de slag als zij geen verdere uitleg nodig hebben. Zij zetten hun blokje dan op rood.

Groen: Ik ben lekker aan het werk.
Je mag mij storen.

Rood: Ik ben lekker aan het werk.
Ik wil niet gestoord worden.

Vraagteken: Ik heb een vraag over mijn
werk.

Blaauw: Ik wil even iets zeggen.

Time-timer

De groepen 1 t/m 8 werken met een time-timer. Deze wordt tijdens het werk gebruikt om aan te geven, hoe lang de leerkracht nog ergens mee bezig is of hoe lang er nog aan een taak gewerkt kan worden. De klok bevat een rode schijf, die terugloopt tot nul: het teken dat 'de tijd' voorbij is.

Stemkaarten

Om de rust binnen de hele school te houden, gebruiken wij op Bommelstein stemkaarten. Deze stemkaarten hangen door de hele school heen. In de klassen en in de gangen zijn er werkplekken waar de stemkaarten bij hangen om te laten zien welk geluidsniveau je mag gebruiken.

wc bordje/lampje

In elk lokaal (groep 3 t/m 8) naast de deur hangen twee wc-kaartjes (één voor de meisjes en één voor de jongens). Wanneer een leerling naar de wc moet, draait hij/zij het wc-kaartje om zodat de rest van de klas weet dat er iemand naar de wc is en dus deze bezet is. Zij draaien het kaartje weer om, zodra ze terug zijn.

Gangpas

Op Bommelstein mogen de leerlingen op de werkplekken in de gang werken. Hiervoor zijn een aantal afspraken gemaakt.

Afspraken m.b.t. werken op de gangen

- Elke leerling mag met een 'gangpas' op de gang werken. De 'gangpas' wordt gebruikt door de leerlingen uit de groepen 3 t/m 8
- De groepen 5 t/m 8 moeten solliciteren naar een 'gangpas'.
- De groepen 3 en 4 krijgen er een van de leerkracht wanneer hij/zij vindt dat de leerling op de gang mag werken.
- Op de 'gangpas' van de leerling staat hun naam.
- Elke leerkracht mag de leerling terug naar de klas sturen wanneer hij/zij zich niet aan de schoolregels houdt.
- Dan wordt er een kruis in het vierkant gezet.
- Na 3 kruizen wordt de 'gangpas' door de leerkracht in beslag genomen en zal hij/zij moeten bewijzen in de klas dat hij/zij zich weer kan gedragen op de gang.
- De werkplekken zijn in de centrale hal
- De leerlingen werken aan een tafel en zitten op een stoel of staan aan de statafel.

8. De hele dag Dalton

Op Bommelstein is het de hele dag Daltontijd. Binnen die tijd krijgen de leerlingen op hun eigen niveau instructie. Wij werken met het aangepast/versnelde 'expliciete instructie model' als een effectieve vorm van lesgeven. Door middel van het instructiebord samen met de takenkaart kunnen de leerlingen zelf kiezen en inzicht krijgen wanneer zij instructie hebben en of dat nodig is. De leerkracht stuurt hier de leerlingen in.

7. De rol van de leerkracht

Leerkrachten op een Daltonschool helpen leerlingen niet alleen met het verwerken van de leerstof maar zijn voor de leerlingen ook een inspirator en een coach. Het belangrijkste is en blijft altijd de persoon van de leerkracht. Deze heeft "Dalton tussen de oren zitten". Dat is een bepaalde houding ten opzichte van kinderen en ten opzichte van het onderwijs.

Een houding die zich erdoor kenmerkt dat je bijvoorbeeld kinderen geen oplossingen voorkauwt, dat je ze stimuleert zelf na te denken over problemen, dat je oog hebt voor werkvormen die samenwerking bevorderen, dat je hier en daar een stapje terug wilt doen om kinderen de gelegenheid te bieden om zelf verantwoordelijkheid te dragen.

De persoon van de leerkracht is het hart van het (dalton)onderwijs. De leerkracht dient zich bewust te zijn van het feit, dat hij/zij ook vaak toeschouwer moet zijn i.p.v. alleen maar leiding geven, waarbij we willen benadrukken, dat leiding geven regelmatig wél vereist is. Zeker in gevallen waar kinderen zich niet aan afspraken houden en anderen zich daardoor niet veilig/prettig voelen of bij kinderen die wat meer moeite hebben met de leerstof.

Vertrouwen geven in de leerlingen is loslaten van de leerkrachten

Hun rol in het leerproces is onmisbaar. Voor een leerkracht is het dan ook van belang om te weten hoe leerlingen het beste leren. Alleen dan kan een docent de leerling begeleiden met als leerdoel dat de leerling meer inzicht krijgt in zijn eigen leerproces. Een goede leerkracht beheerst zijn vak, heeft de vaardigheid om de inhoud van het vak over te dragen en weet ook variatie aan te brengen in de wijze waarop dit gebeurt. Hij weet om te gaan met leerlingen met een verschillende achtergrond en begaafdheid. Het psychologische en pedagogische aspect van lesgeven is minstens even belangrijk als de vakinhoud.

Leraren aan onze basisschool zijn allen Dalton gecertificeerd of hebben de intentie dit te halen.

Ieder nieuw schooljaar zal de Daltoncoördinator (indien aanwezig) samen met de Intern Begeleider en de directie jaarlijks bepalen welke individuele- en/of team-nascholing van belang is om verdere groei in specifieke vaardigheden mogelijk te maken. Vanuit de eigen verantwoordelijkheid voor leren en ontwikkelen zullen individuele leraren ook vragen om eigen scholing en ontwikkeling om zo aan de voor hun gestelde scholingsuren invulling te geven. Omdat er voor het schooljaar 2023-2024 geen Dalton coördinator aanwezig is zal de keuze voor scholing gemaakt worden door de interne begeleiding en de directie.

De rol van het team

Vanuit de Daltonoptiek gezien, opereert een leerkracht per definitie niet solistisch. Hij/Zij functioneert in een team. Onderlinge samenwerking wordt nadrukkelijk gestimuleerd. Leerkrachten staan open voor collegiale consultatie.

Binnen het team inspireer je elkaar en ondersteun je elkaar. In teambijeenkomsten wordt de ontwikkeling van de school vorm gegeven.

8. Zorg voor omgeving

Verantwoordelijkheid dragen door kinderen, betekent ook, dat zij zorg leren hebben voor hun fysieke omgeving: de klas, de school als geheel en het terrein om de school heen. In de school zijn schoolregels van kracht, waarin ook het netjes houden van de algemene ruimtes is opgenomen. Wij zullen de kinderen erop aanspreken dat ook zij verantwoordelijk zijn voor hun werkomgeving.

Helpende Handen

In elke klas hebben de leerlingen huishoudelijke taken. Deze taken staat vermeld op het 'Helpende Handen bord'. In de lage groepen zijn deze taakjes nog klein en wordt het bord voornamelijk gebruikt voor: wie is de klassendienst en wie deelt er uit?

In de bovenbouw (de groepen 7/8) hebben sommige leerlingen nog extra taken. Bijvoorbeeld: schoolfruit, telefoon aannemen, handdoeken wisselen, hulpje voor de conciërge etc.

9. Doelen voor de komende jaren

Het is nooit klaar, we blijven ons ontwikkelen en handelen naar de mogelijkheden van de huidige situatie en streven naar een eventuele gewenste situatie. Alle plannen zijn opgenomen in Mijn schoolplan.

Taken van de Daltoncoördinator/inspirator

- Het bewaken van het Daltongedachtengoed: het ontwikkelen en borgen van de Daltonkwaliteit en –kenmerken van het onderwijs; doorgaande lijnen in de school, ook bij wisselingen van personeel, het schrijven en bijstellen van een daltonbeleidsplan.
- Het coachen c.q. begeleiden van collega's, onder andere door het begeleiden van nieuwe leerkrachten, enthousiasmeren van zittende leerkrachten, klassenbezoeken en – consultatie.
- initiatieven ontplooiën om samen verbeterdoelen vast te stellen, onder andere naar aanleiding van de visitatieadviezen, maar ook op basis van nieuwe inzichten in de literatuur, nieuwe ontwikkelingen elders, een periodieke sterkte-zwakteanalyse.
- Nieuwe kennis in het team inbrengen, onderzoeken welke scholingen voor het team wenselijk zijn, eventueel zelf of met collega's interne scholing verzorgen.

Bommelstein A - Z

Dit tweede deel heeft als doel om zo snel mogelijk voor alle medewerkers een overzicht te geven van: 'Zo doen we het hier op Bommelstein'. Vandaar het Bommelstein A-Z gedeelte in ons handboek opgenomen. Hier start het eerder genoemde tweede deel van ons Handboek.

Het handboek start met de missie, de uitgangspunten, waarden en schoolkenmerken. In dit tweede deel wordt in alfabetische volgorde een overzicht gegeven. Tenslotte is er een aantal bijlagen toegevoegd.

Bommelstein heeft als missie:

Bommelstein is een Gezonde Openbare Daltonschool met een actief en betekenisvol onderwijsaanbod dat recht doet aan de kansen, talenten en onderwijsbehoeften van de kinderen.

We zijn een Daltonschool waar kinderen, leerkrachten en ouders oog, oor en hart, dus tijd voor elkaar hebben.

Op onze school leren kinderen vaardigheden om problemen op te lossen op cognitief en sociaal gebied.

Motto: in Bommelstein werken we samen aan onze toekomst (en die van anderen)

Uitgangspunten en waarden

Wij zijn een openbare Daltonschool, wat inhoudt dat elk kind, ongeacht de achtergrond, welkom is. Onze pijlers bestaan uit de volgende waarden:

Samenwerken, Vertrouwen, Reflectie, Verantwoording en Effectiviteit.

De invulling en onze samenwerking is verder betekenisvol, respectvol en betrokken.

Het profiel van de school

- Dalton met hierin vooral aandacht voor Burgerschap (democratie moet je leren)
- Actief en Betekenisvol onderwijs
- Krachtig taalaanbod

Zelfstandigheid

Wij vinden het binnen Daltononderwijs belangrijk dat zelfstandigheid en kritisch denken ontwikkeld en bevorderd worden. We passen steeds meer de vaardigheden van 21ste eeuw toe. (21st Century Skills).

Kinderen oefenen verschillende vaardigheden zoals lezen, informatie opzoeken, kritisch kijken naar de betrouwbaarheid van verschillende soorten informatie, creatief denken en ontwerpen.

Methodes worden daar mede op geselecteerd, zoals Taal Actief, Pluspunt en Semsom en Blits.

Sociale vaardigheden oefenen we onder andere door gebruik te maken van 'De 5 Daltonpijlers', die een schat aan handvatten rond sociale vaardigheden en sociaal leren biedt.

Met de Daltonschool willen we bereiken:

1. Een positief en zorgzaam klimaat.
2. Dat kinderen een stem hebben en die goed leren te gebruiken.
3. Dat conflicten positief worden opgelost.
4. Dat leerlingen actief participeren en helpen problemen op te lossen.
5. Dat leerlingen openstaan voor verschillen tussen mensen. De school is een oefenplaats voor democratisch burgerschap.

Handboek Inhoudsopgave A t/m Z

<p>A Aanmelding nieuwe leerlingen Absentenregistratie Adressenlijst Adviezen Alarminstallatie Allergieën</p> <p>B Bewegingsonderwijs / gymzaal Bibliotheek Binnenkomen en verlaten van de school In BHV- ontruimingsplan Buitenlessen</p> <p>C Chromebook Conciërge (vrijwillig) Contactpersoon</p> <p>D Dalton onderwijs Dieren op school Directie Doorstroming van leerlingen Doorstroomtoets groep 8</p> <p>E Excursies</p> <p>F Fietsenstalling Foto en video-opname</p> <p>G Gedragsregels leerlingen Graffiti Groepsruimtes</p> <p>H Handboek</p>	<p>I Interne Begeleiding ICT Informatieavond Inspectie</p> <p>J Jaarplan Jaarverslag</p> <p>K Kapstokken Kennismaking nieuwe klas Kennismakingsgesprekken KIDD</p> <p>L Leerlingenraad Luizencap</p> <p>M Medezeggenschapraad Moeder- en Vaderdag</p> <p>N</p> <p>O Omgangsregels Ongewenste intimiteiten Ontruimingsplan Opruimen van schoolgebouw Oudergesprekken Ouderraad</p>
--	--

Hoofdluis Huiswerk	
-----------------------	--

<p>P Passend Onderwijs Almere Pers Pleinwacht PO-VO</p> <p>R Rapporten</p> <p>S Schoolgids Schoolplan Schoolregels Schoolreisjes Schoolveiligheidsplan Social Schools</p> <p>T Telefoons, smartwatches, internet en social media Traktaties</p> <p>U Uitschrijving</p> <p>V Verjaardag leerkrachten Verjaardag leerlingen Verlofaanvragen leerlingen Verlengde leertijd Vertrouwenspersoon Visie Voortgezet onderwijs</p> <p>W Weekplanning</p> <p>Z Zelfstandig werken Zieke leerlingen ZOT</p>	
--	--

Aanmelding nieuwe leerlingen

Wanneer ouders hun kind willen aanmelden maken zij een afspraak met de directie. Tijdens het intakegesprek wordt informatie over de school verstrekt en krijgen de ouders een rondleiding door de school.

Ouders krijgen een toestemmingsformulier mee om zo informatie in te winnen bij de school van herkomst of een voorschoolse instantie zoals een peuterspeelzaal met of zonder VVE, kinderdagverblijf, consultatiebureau, logopedie en dergelijke.

Indien Bommelstein desbetreffend kind kan plaatsen, met andere woorden, dat Bommelstein de expertise heeft om dit kind een goede schoolloopbaan te bieden, krijgen de ouders een aanmeldingsformulier; een formulier over AVG; een formulier medisch handelen.

De ingevulde aanmeldingsformulieren gaan naar de administratief medewerker, die de informatie in ons leerlingvolgsysteem opneemt. Is er een keuzemogelijkheid van groepen, dan gaat de keuze voor de startgroep in overleg met de betrokken leerkrachten en de IB-er.

De eerste schooldag voor 4-jarigen is de dag dat ze 4 jaar worden. Voor die dag zijn er wenmomenten. Die spreekt de leerkracht af met de ouders.

Oudere kinderen krijgen de gelegenheid, als daar behoefte aan is, om alvorens echt op school te komen, een dag mee te draaien.

In beginsel wordt familie niet bij elkaar in de groep geplaatst.

Absentenregistratie

Iedere leerkracht vult dagelijks een absentielijst in. De absentielijst is een digitale pagina in ESIS.

Ouders melden hun kind af via Social Schools of via de voicemail van school. Iedere ochtend vindt er een absentencontrole plaats. Kinderen van groep 8 gaan de groepen langs met een lijst.

Wanneer kinderen absent zijn en niet zijn afgemeld, wordt er door de administratie, IB of directie naar huis gebeld. Het streven is om dit voor 9 uur te hebben afgerond. Ouders mogen niet afmelden via een broertje of zusje of via What's app.

Adressenlijst

Iedere leerkracht krijgt aan het begin van het schooljaar een namenlijst van de groep waaraan hij/zij verbonden is. De NAW gegevens van de leerlingen staan in het leerlingvolgsysteem. Aangezien we zorgvuldig omgaan met NAW gegevens worden deze niet aan andere ouders verstrekt en dient er terughoudend mee te worden omgegaan.

Adviezen

Eind groep 6 wordt voor alle leerlingen een *inschatting van schoolniveau* geformuleerd. Deze inschatting van schoolniveau mag bestaan uit één schoolsoort of uit twee naastgelegen schoolsoorten. Door vanaf groep 6 het gesprek met leerlingen en hun ouders aan te gaan over de wederzijdse verwachtingen neemt de duidelijkheid over het schooladvies toe. Bij leerlingen waarbij dit van toepassing is wordt tevens de inschatting van extra ondersteuningsbehoefte besproken. Het is belangrijk dat er steeds gesproken wordt over een inschatting van de extra ondersteuningsbehoefte, omdat de VO-school van aanmelding, in samenspraak met ouders, uiteindelijk bepaalt welk ondersteuningsaanbod het meest passend is voor de betreffende leerling.

Naast cijfers wordt er ook gekeken naar inzet, werkhouding, motivatie.

In groep 7 stelt de PO-school een *voorlopig schooladvies* op. Bij leerlingen waarbij dit van toepassing is wordt tevens de inschatting van extra ondersteuningsbehoefte besproken. Ook dit voorlopige schooladvies wordt uiteraard weer besproken met ouders en leerling. Dit gesprek is ook bedoeld om leerlingen en ouders te informeren over het verdere verloop van het traject. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het onder de aandacht brengen van de website www.kiesjeschoolinalmere.nl. Naast cijfers wordt er ook gekeken naar inzet, werkhouding, motivatie.

In groep 8 wordt het voorlopig advies gegeven tussen 10 januari en 1 februari. Naast cijfers wordt er ook gekeken naar inzet, werkhouding, motivatie. Na de doorstroomtoets die in de leerlingen maken de doorstroomtoets in de eerste of tweede volle week van februari. Krijgen de ouders en leerlingen het definitieve advies tussen 15 en 24 maart. Tussen 25 en 31 maart melden de leerlingen zich aan op de VO school met het definitieve advies.

Allergieën

Het is wenselijk dat de leerkracht op de hoogte is van de allergieën (of medicijn gebruik) die een leerling wellicht heeft. De school streeft ernaar zoveel mogelijk rekening te houden met die lichamelijke ongemakken. Bij het inschrijven kan de ouder een en ander vermelden. Dit wordt ingevuld op het formulier 'medisch handelen' die bij de inschrijving wordt verstrekt. In de eerste week van het schooljaar gaat er een formulier mee ter voorbereiding van de startgesprekken. Ook daar kunnen ouders dat op invullen. Bij traktaties en festiviteiten verdient dit extra aandacht. Dient zich een allergie of ongemak gedurende een schooljaar aan dat regelt de leerkracht dit formulier.

Bewegingsonderwijs/gymzaal

Afspraken rond de gymlessen van een vakleerkracht:

- De groepsleerkracht of onderwijsassistent brengt de kinderen naar de kleedkamers. Hij/zij is in de gang bij de kleedruimten voor en na de gymlessen aanwezig voor het toezicht.
- Wanneer de groep het eerste uur gym heeft, brengen de ouders hun kinderen naar de gymzaal en geven ze af bij de buitendeur. De leerkracht is daar vanaf 8.15 uur aanwezig de vakleerkracht staat bij de kleedruimtes. De groep gaat pas de gymzaal in wanneer de vakleerkracht daar aanwezig is.
- De groepsleerkracht hoeft niet iedere gymlessen aanwezig te zijn. Tijdens de gymlessen kan deze ook in een andere ruimte werken aan bijvoorbeeld administratie, plannen of anderszins. Als een groep erg onrustig is, kan ervoor gekozen worden om wel bij de gymlessen aanwezig te blijven. Dit is op vraag van de vakleerkracht.
- Douchen is niet verplicht. Leerlingen kunnen onderling besluiten om dat wel te doen.

o

Bibliotheek

Bommelstein heeft een Bommelbieb op de eerste verdieping welke drie keer per week open is voor alle leerlingen. Dat Bommelbieb kent een samenwerking met de 'De Nieuwe Bibliotheek'. De collectie boeken wordt door deze organisatie jaarlijks gesaneerd en wordt regelmatig aangevuld met door school aangeschafte boeken. Dat gebeurt aan de hand van data over boeken die worden uitgeleend en eventuele enquêtes die de kinderen worden ingevuld.

Een ouder of vrijwilliger helpt bij het uitlenen van boeken. Minimaal een leerkracht is de coördinator Bommelbieb.

Binnenkomen en verlaten van de school door de leerlingen

Het personeel is verantwoordelijk voor een ordelijk en rustig verloop van de aankomst en vertrek van de leerlingen. De deuren van de school gaan open om 8.15 uur. Leerkrachten zijn dan aanwezig bij de deur van hun lokaal, zodat in het lokaal en in de gang toezicht gehouden kan worden en ieder kind gezien en begroet wordt.

Alle leerkrachten gaan met de leerlingen naar buiten en controleren of alle kinderen opgehaald zijn. Zij zijn verantwoordelijk voor de overdracht naar de juiste ouder of ophaalservice. Kinderen worden niet mee gegeven aan derden of personen die niet bij de leerkracht bekend zijn. Indien kinderen alleen naar huis mogen is dit door ouders bekend gemaakt bij de leerkracht en schrijft deze dit bij in het leerling-dossier en zorgt ervoor dat dit bij de overdracht wordt besproken met de desbetreffende collega. Dit staat ook vermeld in de administratiemap voor eventuele vervangingsleerkrachten.

Als kinderen niet worden opgehaald, belt de leerkracht naar huis of opvang. Heeft de leerkracht geen tijd, dan regelt hij/zij iemand anders daarvoor.

BHV- ontruimingsplan

De meeste personeelsleden hebben BHV als taak. Zij volgen jaarlijks een training. De BHV-ers zorgen voor een actueel ontruimingsplan en coördineren de jaarlijkse ontruimingsoefening samen met Hulst Fire Consultancies.

Buitenlessen

De buitenklas, de Story-telling Chair en uiteraard ook het schoolplein zijn gecreëerde buitenplaatsen om ook lessen buiten te kunnen verzorgen.

Voor excursies en schoolreisjes is ook een protocol opgesteld en voor de uitstapjes ad hoc wordt altijd toestemming van de directie gevraagd. De Daily Mile is een frequent terugkerend onderdeel van je aanbod en wordt eenmaal voorafgaande aan je schooljaar overlegd.

Chromebooks

Op school mogen de leerlingen een Chromebook van school gebruiken. Vanaf groep 5 wordt de verwerking van rekenen, taal en spelling op een Chromebook gemaakt. In de groepen 1 t/m 4 wordt er geoefend op een Chromebook.

Bij misbruik van het Chromebook wordt het gebruik hiervan voor een bepaalde tijd ontzegt.

Conciërge

Op Bommelstein is er dagelijks de ochtenden een vrijwillige conciërge aanwezig. Werkzaamheden: keuken bijhouden, kopiëren en lamineren. Toiletruimtes voorzien van materiaal. Kleine schoonmaakwerkzaamheden. De conciërge wordt aangestuurd door de directie.

Contactpersoon of vertrouwenspersoon

De schoolcontactpersoon is er voor iedereen die met de school te maken heeft. Dus leerlingen, ouders, leerkrachten, maar ook onderwijsondersteunend personeel en stagiaires kunnen, wanneer het nodig is, terecht bij de schoolcontactpersoon.

Met het oog op de kwetsbare positie van de contactpersoon als teamlid en werknemer, is de taak van de contactpersoon bewust beperkt gehouden. De term 'contact' is essentieel voor de taakuitoefening:

- De contactpersoon is het aanspreekpunt met wie de klager contact legt.
- De contactpersoon neemt contact op met de vertrouwenspersoon die de klager tijdens de behandeling van de klacht begeleidt en adviseert.
- De contactpersoon brengt de klager in contact met de functionaris op school die de klacht kan wegnemen.

De contactpersoon is dus een laagdrempelig aanspreekpunt op school voor alle klachten over de schoolsituatie – en niet meer alleen over machtsmisbruik en ongewenste intimiteiten.

Voor Bommelstein is de contactpersoon: Daphny Remmers

Dalton onderwijs

Bommelstein is een Daltonschool en loopt er een rode draad voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Deze versie biedt niet voldoende houvast voor de inspectiestandaard voor Burgerschap. Daarom heeft Bommelstein hiervoor een beleidsstuk Burgerschap opgenomen in de Jaarplanningen.

Directie

De directie is eindverantwoordelijk voor alle lopende zaken in Bommelstein. Voor vragen of het maken van afspraken kunt u dit doen 's ochtends bij binnenkomst indien de directie in de hal aanwezig is. Voor het maken van afspraken gebruikt u directie@bommelstein.asg.nl of administratie@bommelstein.asg.nl.

Dieren op school

Uit hygiënisch oogpunt en gezien het feit dat er kinderen allergisch voor stof, stro en dergelijke zijn, worden er geen dieren op school gehouden, vissen uitgezonderd. Honden zijn ook verboden op het schoolplein, niet alleen uit oogpunt van hygiëne, maar ook rekening houdend met het gevoel van veiligheid.

Doorstroming van leerlingen

In principe doubleren kinderen niet. Er kunnen uitzonderingen optreden. Uiterlijk in april moet het besluit genomen worden. Dat geldt ook voor kleuterverlenging.

Doorstroomtoets groep 8

Met ingang van schooljaar 2023/2024 maken leerlingen van groep 8 in februari een doorstroomtoets. Deze toets komt in plaats van de eindtoets. Hierbij alvast de belangrijke data voor de doorstroomtoets:

1 oktober - 15 november 2023	Aanmelding doorstroomtoets
10 januari – 1 februari 2024	Voorlopig schooladvies
5 – 16 februari 2024	Afname doorstroomtoets
Uiterlijk 15 maart 2024	Uitslag doorstroomtoets
Uiterlijk 24 maart 2024	Definitief schooladvies

- Scholen melden zich uiterlijk 15 november aan voor een doorstroomtoets.
- Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopig schooladvies.
- Leerlingen maken de doorstroomtoets in de eerste of tweede volle week van februari.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
- Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school*.

*Voor leerlingen uit het po, het so en het sbo die de overstap maken naar het VO.

Excursies

Elke groep is in de gelegenheid om op excursie te gaan. Excursies via Stad & Natuur zijn aan de start van het schooljaar al ingepland. Excursies via Kunst Is Dichterbij dan je Denkt (KIDD) komen in de jaaragenda die aangeleverd wordt door de ICC-ers en KIDD.

Fietsenstalling

De fietsenstalling voor de kinderen en ouders is buiten naast de school. Personeel kan ervoor kiezen om de fiets in het fietsenhok te plaatsen.

Foto en video-opname

Bij het maken van foto- en video-opnames moet rekening gehouden worden met de wet AVG. We zorgen ervoor dat personen niet herkenbaar in beeld komen. Vaak is een foto van de achterkant ook al herkenbaar.

Ouders maken aan de school bekend of hun kind in beeld mag bij de inschrijving en bij de startgesprekken.

In specifieke gevallen wordt het ook persoonlijk gevraagd.

Van ouders wordt verwacht dat zij foto's die via Social Schools uit de groep verkrijgen, niet verder worden gedeeld met derden. Ook zij moeten daarvoor toestemming vragen bij diegenen die op de foto staan.

Gedragsregels

Gedragsregels werken het beste als deze door iedereen op school op dezelfde manier worden toegepast en gevolgd. De regels gelden voor alle deelnemers van de organisatie Bommelstein: voor kinderen, ouders en personeel.

We kennen een aantal basisregels:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort.
- Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn.
- Wij lossen conflicten samen op.
- Wij helpen elkaar.
- Wij dragen allemaal een steentje bij.

Afgestemd op de situatie in Bommelstein zijn er aanvullende gang afspraken gemaakt:

- Leerlingen werken in de gezamenlijke ruimtes met hun gangpas.
- We lopen rustig
- We zijn stil op de gang
- De gang ziet er netjes uit
- We laten elkaar met rust en weten hoe we netjes om hulp mogen vragen aan de ander

Graffiti

Graffiti valt onder vandalisme en kan gemeld worden bij de gemeente door de directie of de administratie.

Groepsruimtes/lokalen

De leerkracht is verantwoordelijk voor een ordelijke en rustige sfeer binnen de groep. Materialen/methodes moeten netjes en overzichtelijk gerangschikt zijn op vaste plekken. Kinderen mogen geen stickers plakken op tafels en laatjes. Expressiewerkjes worden zorgvuldig opgehangen of neergezet. Vensterbanken worden verzorgd ingedeeld met planten etc. Planten worden verzorgd en wat er op de ramen geplakt wordt moet ook aantrekkelijk zijn vanaf de buitenkant. Doel: Leerkracht maakt leerlingen medeverantwoordelijk.

Hoofdluis

Na iedere vakantie wordt ouders gevraagd om hun kinderen na te kijken op hoofdluis. Bommelstein gebruikt **geen luizenzakken**, omdat het nuttig effect daarvan niet is aangetoond.

Als er hoofdluis gesignaleerd is, worden de ouders van het kind door de leerkracht geïnformeerd met uitleg over het bestrijden. Of ouders informeren de leerkracht en deze waarschuwt de andere ouders van de klasgenoten om alert te zijn. Het betrokken kind kan weer naar school zodra het behandeld is.

Huiswerk

Huiswerk is niet standaard op Bommelstein.

Er kunnen wel situaties zijn, waarbij het zinvol of zelfs noodzakelijk is:

- Huiswerk als voorbereiding op het voortgezet onderwijs.
- Als deel van een dyslexieprogramma
- Als kinderen met een onderdeel van de leerstof problemen hebben.
- Het automatiseren van onderdelen van de leerstof (bijv. tafels)
- Huiswerk wanneer het werk dat tijdens de schooltijden gemaakt had moeten worden niet af is als gevolg van zwakke werkhouding.
- Bommelstein biedt twee keer in de week oefenen in lesstof na schooltijd (verlengde leertijd) verzorgt door Tip Top onderwijs

Interne begeleiding

De interne begeleider is verantwoordelijk voor alle lopende zaken rondom zorgleerlingen in Bommelstein. Voor vragen of het maken van afspraken kunt u dit doen 's ochtends bij binnenkomst indien de directie in de hal aanwezig is. Voor het maken van afspraken met IB, dan kunnen u een mail sturen naar:

ib@bommelstein.asg.nl

ICT

Bommelstein heeft één ICT coördinator. Dat is nodig omdat de school steeds meer gebruik maakt van digitale middelen om het onderwijs te ondersteunen.

De middelen bestaan uit hardware, zoals de touchscreens en de Chromebooks, maar ook uit softwareprogramma's die een belangrijk deel van de methodes innemen.

Veel ICT zaken worden gecoördineerd door de ICT-afdeling van de ASG. Onze ICT coördinator is Danielle Brockhof

Informatiebijeenkomst

Bommelstein houdt jaarlijkse een informatiebijeenkomst voor ouders.

Deze wordt voorafgaande aan een schooljaar in de Schoolkalender opgenomen.

Het is ook mogelijk dat er specifieke informatiebijeenkomsten worden gehouden worden over bepaalde thema's. Voorbeelden: inzet Fawakka, interactief voorlezen.

Inspectie

De inspecteur treedt op als vertegenwoordiger van de minister van onderwijs en ziet er op toe dat het onderwijs volgens de wet verloopt.

De inspecteur is bevoegd om (on-) aangekondigd de school te bezoeken, lessen te volgen en schooladministratie in te zien.

Daarnaast beoordeelt de inspecteur het jaar-en schoolplan op wettelijke voorschriften.

Het jaarplan wordt jaarlijks ingediend, het schoolplan elke vier jaar.
De school levert jaarlijks documenten aan op de site van de onderwijsinspectie:
jaarplan, schoolgids, monitor sociale veiligheid.

Jaarplan

Dit plan wordt ieder jaar opgesteld door de schoolleiding in overleg met het team. Het plan heeft een directe connectie met het schoolplan. Het is een nadere uitwerking ervan per schooljaar.

Het plan wordt door de directeur en de MR ondertekend en gaat naar het schoolbestuur en de inspectie.

Jaarverslag

Aan het eind van het schooljaar wordt een jaarverslag gemaakt voor bestuur, MR en inspectie. Het jaarverslag geeft/is een terugblik op het afgelopen jaarplan. Er worden conclusies getrokken over de geplande schoolontwikkeling en de daaropvolgende nieuwe stappen en het volgende jaarplan.

Kapstokken

Aan het einde van de dag zijn de kapstokken leeg. Dit omdat lang-hangende tassen een vervelende geur gaan afgeven, vooral in de zomermaanden. Luizencapes worden niet meer gebruikt in Bommelstein omdat het geen effectief middel is gebleken tegen hoofdluis. Jassen en tassen die toch blijven hangen worden door de leerkracht bij de gevonden voorwerpen geplaatst.

Kennismaking nieuwe klas

In de week voor de zomervakantie wordt er op maandagmiddag kennis met hun nieuwe lokaal en hun nieuwe leerkracht. Ook nieuwe kinderen voor het volgende schooljaar worden uitgenodigd. Ze komen een kwartiertje later, zodat ze op hun eerste dag niet meteen in de drukte van zich verplaatsende klassen komen.

Voor vierjarigen bestaat de regeling dat zij drie (tot tien) dagdelen komen wennen, zodra ze vier jaar geworden zijn. Dit gebeurt in overleg met de leerkracht en ouders.

Kennismakingsgesprekken

Zie: oudergesprekken.

KIDD/ Kunst is dichterbij dan je denkt.

Bommelstein doet mee aan het kunst- en cultuurprogramma 'KIDD'. Lessen in kunst en cultuur worden verzorgd door kunstenaars en kunstdocenten. Die lessen vinden plaats op school, in de klassen, in het speellokaal of buiten. Ook is er een aanbod in het KAF of op andere locaties.

Leerlingenraad

In het kader van Actief Burgerschap en als onderdeel van Dalton, heeft Bommelstein een leerlingenraad. Iedere groep vanaf leerjaar 4 heeft een gekozen vertegenwoordiger in de leerlingenraad. De vertegenwoordiger kan met ideeën komen over hoe leerlingen schoolzaken geregeld willen hebben of dat leerlingen initiatieven hebben voor de schoolomgeving, schoolafspraken of omgangsvormen. Een personeelslid is aanwezig bij de vergadering van de leerlingenraad. Die is in principe eens per vier - zes weken op de vrijdagen tussen de middag.

Luizentas of cape

Zie notitie bij KAPSTOKKEN

Medezeggenschapraad

Dit wettelijk adviesorgaan vergadert ongeveer 6 a 7 keer per jaar.

Het aantal leden van de raad wordt bepaald door het aantal ingeschreven leerlingen. Voor Bommelstein betekent het dat er twee ouders en twee leerkrachten deelnemen aan de MR.

De directie is deels aanwezig bij de vergadering op uitnodiging van de MR.

Moeder- en vaderdag

In de groepen 1 t/m 4 wordt aan deze dagen aandacht besteed door middel van een creatief werkstukje van de kinderen. De overige leerlingen krijgen de gelegenheid om iets te maken.

Omgangsregels

Op Bommelstein zijn we een Daltonschool die Burgerschap in een hoog vaandel heeft staan. Iedere twee maanden staat een Dalton-pijler centraal in Bommelstein en ook worden er lessen in o.a. DIGIT-PO hierover aangeboden vooral aan het gebruik van social media wordt extra aandacht besteed. Een positief sociaal en moreel klimaat in Bommelstein ontstaat, waarin:

- Alle betrokkenen prettig (samen-) werken
- Kinderen zich veilig voelen
- Kinderen zich gehoord en gezien voelen
- Iedereen bereid is zich te verplaatsen in de ander
- Iedereen op een positieve manier met elkaar omgaat
- De eigen kracht van kinderen benut wordt

Een goede regel is: Duidelijk, redelijk, positief geformuleerd, passend bij het ontwikkelingsniveau van het kind/ de groep, controleerbaar

1. Leer regels stap voor stap aan
2. Liefst aan het begin van het schooljaar “de gouden weken”
3. Investeer daar tijd in
4. Maak het waarom van de regels duidelijk
5. Demonstreer de regels, of laat het de kinderen doen
6. Besteed ook tussentijds regelmatig aandacht aan de regels
 - a. Is een regel weggezaakt: zet hem 'in het zonnetje'

- b. Gebruik geheugensteuntjes: zet regels per situatie op een poster en hang de poster zichtbaar op.

Ongewenste intimiteiten

Het is van belang dat iedereen zich veilig voelt in de maatschappij en dus ook in onze organisatie. Er wordt van een ieder verwacht dat hij of zij daar ook naar handelt. Zorg er dus voor dat een ander niet ongewenst benaderd wordt.

Mocht het zo zijn dat een werknemer dat toch zo ervaart en men is niet zeker hoe te handelen in deze situatie, neem contact op met de contactpersoon van de school: Daphny Remmers

Ontruimingsplan

Jaarlijks wordt het ontruimingsplan geactualiseerd door de groep BHV-ers op school. Het ontruimingsplan wordt opgehangen bij de klassendeur.

Opruimen van schoolgebouw

Iedereen is medeverantwoordelijk voor het op orde houden van het schoolgebouw. Medewerkers mogen elkaar daarop aanspreken. Ook ouders mogen elkaar aanspreken. Het ligt voor de hand dat de openbare ruimtes bij het lokaal van bepaalde groepen door deze medewerkers meer onder controle gehouden worden. De directie heeft een controlerende taak en zal medewerkers, ouders en leerlingen aanspreken op het op orde houden van de school.

Oudergesprekken

Standaard vinden er drie oudergesprekken per jaar plaats:

1. Het kennismakingsgesprek. Dit gesprek vindt plaats tussen de derde en zesde week na de zomervakantie. Ouders vertellen over hun kind aan de hand van een vragenlijst. (zie format startgesprek) en hierin worden ook verwachtingen naar elkaar uitgesproken. Vanaf groep 5 zijn de leerlingen zelf aanwezig.
2. Tweede gesprek over de vorderingen in februari/maart. Dit is een rapportgesprek en heeft een verplichtend karakter. Voor groep 8 is dit het definitieve advies.
3. Derde gesprek over de vorderingen medio juni. Dit is een rapportgesprek en heeft een verplichtend karakter. Dat geldt niet voor groep 8.

Bovenstaande gesprekken duren 10 minuten. Het adviesgesprek voor groep 8 leerlingen duren 15 minuten. Vanaf groep 5 gaan de leerlingen mee naar de gesprekken, het gaat immers over hun voortgang. Op deze manier dragen zij ook zelf meer verantwoordelijkheid voor hun leren.

Tussendoor kunnen er gesprekken plaatsvinden op verzoek van de leerkracht en/of de intern begeleider. Ook ouders kunnen gesprekken aanvragen.

Ouderraad

Bommelstein kent sinds vorig schooljaar een ouderraad.

De management Assistent werkt samen met een de OR en heeft vooraf overleg met het team over welke hulp gewenst is.

Passend Onderwijs Almere

Het samenwerkingsverband tussen de verschillende schoolbesturen als het gaat om de gezamenlijke leerlingenzorg.

Voor wie is passend onderwijs?

De schoolbesturen in Almere hebben afgesproken dat passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren van 2 tot 23 jaar in Almere geldt. Vanaf de voorschoolse opvang via het primair en voortgezet onderwijs tot het MBO.

Wat is passend onderwijs?

Passend onderwijs betekent dat er voor elk kind een zo passend mogelijke plek wordt gezocht. Met passend bedoelen we dat het past bij het niveau en de mogelijkheden van het kind en met een zo goed mogelijk eindresultaat.

Het streven is dat veel kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar een reguliere school gaan. Dat kan op een school in de buurt waar het kind woont, maar soms past een andere school in de stad beter. Dat is bijvoorbeeld als daar bepaalde extra ondersteuning wordt geboden die het kind nodig heeft.

Passend onderwijs begint bij het bieden van [basisondersteuning](#) op alle scholen. Dit is de door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden.

Alle vormen van ondersteuning die de basisondersteuning overstijgen, noemen we extra ondersteuning. Extra ondersteuning kan in de vorm van een [arrangement regulier onderwijs](#) of een [arrangement stedelijke voorziening](#) geboden worden.

De intern begeleider heeft minimaal zes keer per jaar overleg met de schoolpsycholoog.

Pers

Indien er een bijzondere gebeurtenis is op school, dan neemt de schoolleiding contact op met de media. In overleg kan een teamlid met de journalist in gesprek gaan.

Aanleidingen kunnen zijn: festiviteiten, een schoolproject.

Wordt de school door een journalist benaderd over bijvoorbeeld beleidszaken of een incident, dan wordt deze doorverwezen naar de directie of het schoolbestuur.

Pleinwacht

In principe gaat iedere leerkracht met de groep naar buiten. Aan het begin van het jaar wordt een rooster gemaakt met de pauzes. Ervaring leert dat het rooster gedurende het jaar wel eens aangepast moet worden.

In verband met de verantwoordelijkheid van de school voor de leerlingen (ook een kwartier voor en na schooltijd) zijn er afspraken gemaakt. Er wordt toezicht gehouden op de veiligheid op het schoolplein.

De volgende regels worden gehanteerd:

- 10 minuten voor- en na schooltijd: geen voetbal of vergelijkbare spelletjes op het schoolplein. Deze zijn vaak de oorzaak van gevoel van onveiligheid, ook voor bezoekers.
- Ditzelfde geldt voor fietsen, steppen en skateboarden op het schoolplein.
- Geen honden op het schoolplein.
- Alle leerkrachten lopen met de groep naar buiten en controleren of alles rustig verloopt op het plein.

PO/VO

De overgang van Bommelstein naar de verschillende Voortgezet Onderwijs scholen gaat nadat de ouders vanaf eind groep 6 al een voorlopig advies hebben ontvangen. Bij het definitieve advies in groep 8 moeten ouders zich aanmelden bij een VO-school waarbij het advies van hun kind moet passen. Dit moet tussen 25 en 31 maart!

Zie ook adviezen en doorstroomtoets groep 8

Via Digidoor vult de leerkracht van groep 8 de overdracht naar het VO in. Deze overdracht en informatie gaat met goedkeuring van ouders (ook binnen Digidoor) naar het VO. Het VO neemt de leerlingen aan of niet, maar wel met geldige redenen. Sommige VO scholen hebben instroom via een lotingsysteem.

Rapporten

Deze worden twee keer per jaar aan de ouders verstrekt. Naar aanleiding van de rapporten zijn er gesprekken met de ouders. Deze gesprekken hebben een verplichtend karakter. Vanaf groep 5 zijn de kinderen daarbij aanwezig.

De lege rapportmappen zijn te vinden in het magazijn bij groep 1.

De formats van de rapporten staan op de x-schijf van de leerkrachten bij 'rapporten'.

De leerlingen van groep 8 krijgen aan het einde van het schooljaar de rapporten mee naar huis.

Schoolgids

Aan het begin van het schooljaar wordt de nieuwe schoolgids – na goedkeuring van de MR- op de site geplaatst. Ouders die behoefte hebben aan een papieren versie kunnen die ophalen bij de directie of de administratie. Nieuwe ouders krijgen altijd een papieren versie mee.

Voor 1 oktober wordt de schoolgids naar de inspectie verzonden.

Schoolplan

Per vier jaar moet het schoolplan worden vastgesteld. De inhoud wordt samengesteld aan de hand van kwaliteitsaspecten van MijnSchoolplan die dezelfde zijn als de inspectienormen. In samenspraak met het team worden keuzes gemaakt in de volgorde en noodzaak van de ontwikkelpunten van de school. De MR heeft instemmingsrecht.

Schoolregels

De schoolregels worden geborgd in de kwaliteitskaarten.

Schoolreisjes

De schoolreisjes worden georganiseerd door de groepsleerkrachten en de administratie. De reisjes worden bekostigd uit de vrijwillige ouderbijdrage. De administratie int deze bijdrage.

Het woord vrijwillig houdt op Bommelstein in dat je zelf de hoogte van de ouderbijdrage bepaalt. Minimaal wordt door school wel aangegeven dat een Sintcadeautje en kleine versnaperingen bij bijvoorbeeld de sportactiviteiten ongeveer 7,50 euro bedragen.

Het schoolreisje en schoolkamp wordt apart aan ouders uitgevraagd en worden dus niet vanuit de ouderbijdrage betaald.

Social Schools

Social Schools is de ouderportal dat gebruikt wordt op Bommelstein.

Via Social School wordt de Nieuwsbrief naar de ouders verzonden, sturen de leerkrachten bericht naar ouders gestuurd en kunnen ouders intekenen op de oudergesprekken.

Ouders kunnen via Social Schools ook vragen stellen aan school.

De jaarkalender staat ook op Social Schools, zodat ouders herinnerd worden aan de activiteiten.

De ouderportal is geen discussieplatform of social medium. Communiceer slecht nieuws over een kind, zoals slecht gedrag, via de telefoon of mondeling in een gesprek.

Directie, intern begeleider en administratie gebruiken geen Social Schools voor oudercontacten, maar kunnen benaderd worden via Outlook:

directie@bommelstein.asg.nl , ib@bommelstein.asg.nl,

administratie@bommelstein.asg.nl

Telefoons, smartwatches, internet en Social Media

De leerlingen hoeven geen waardevolle spullen mee naar school nemen zoals: mobieltjes e.d. Leerlingen mogen in dringende gevallen, altijd gebruik maken van de vaste telefoonlijn om hun ouders te bellen.

Het meenemen van een mobiele telefoon is alleen toegestaan na overleg tussen ouders en leerkracht en toestemming van de leerkracht en is op eigen risico; de mobieltjes e.d. (die uit staan) leveren leerlingen voor lestijden, in de telefoonzak, en

nemen het na lestijd weer terug. Tijdens de TSO blijft deze ook in de telefoonzak. Met een mobiele telefoon, gevraagd of ongevraagd, filmen van (mede)leerlingen, leerkrachten of ouders mag niet. N.B. Whats app is voor kinderen vanaf 16 jaar toegestaan! Voor kinderen van de basisschoolleeftijd zijn ouders verantwoordelijk. Bommelstein besteedt aandacht aan het juiste gebruik van social media via DIGIT-PO lessen. Van onze ouders vragen wij om frequent het gebruik van het mobiel van hun kind (eren) te bespreken n.a.v. hun gebruikersgedrag. Bij misbruik wordt er aangifte gedaan.

'Mediawijsheid', iedereen moet mediawijzer worden. Maar wat betekent nu eigenlijk 'mediawijs(heid)'. De definitie van de Raad voor Cultuur in hun advies in 2005 luidde: 'Mediawijsheid staat voor het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld'.

Het gaat er om, dat de leerlingen van Daltonschool Bommelstein in staat zijn oude (tv, radio, pers) en nieuwe media (internettoepassingen w.o. chatten) te gebruiken en dat we een gezonde mentaliteit ten opzichte van deze media hebben, waarbij we ons bewust zijn van de mogelijkheden en van de context van informatie.

De vaardigheden met betrekking tot nieuwe media kunnen worden ingedeeld in:

- ICT vaardigheden
- Informatievaardigheden
- Veilig mediagebruik. Ook voor onze leerlingen is het gebruik van o.a. de mobiele telefoon, internet, e-mail, facebook en twitter, enzovoort, de gewoonste zaak van de wereld. Binnen de school bestaan afspraken over het gebruik van nieuwe media. De afspraken worden uitgewerkt in het protocol 'Mediawijs'.

Uitgangspunten:

- In eerste instantie is internet alleen via de startpagina van de schoolwebsite te benaderen. Regelmatig communiceren we in de groep over negatieve, maar vooral ook positieve invloeden van de nieuwe media.

Traktaties

Bommelstein is voorstander van gezonde voeding, ook ten aanzien van traktaties bij feesten en verjaardagen. We proberen ouders te stimuleren om voor een gezonde traktatie te zorgen. Ongezonde traktaties worden niet op school genuttigd, maar meegegeven naar huis. De leerkracht besteedt hier gedurende het schooljaar aandacht aan en doet leuke traktatie voorstellen aan de ouders.

Uitschrijving

Wanneer ouders hun kind willen uitschrijven, melden zij dat in een gesprek bij de directie. Melden bij de leerkracht of administratie is niet voldoende.

Zodra ouders de melding met uitleg doen, ontvangen ze een oranje uitschrijfformulier. Dat formulier leveren ze in bij de directie of administratie.

Verjaardag leerkrachten

De verjaardagen van de leerkrachten worden gevierd op 1 en dezelfde dag en verzorgen samen de dag invulling.

Als een collega jarig is, besteden we hier 's ochtends bij de briefing aandacht aan met het team.

Verjaardag leerlingen

Wanneer een kind jarig is, mag er natuurlijk getrakteerd worden in de klas.

De traktatie zien we het liefst zo gezond mogelijk (zie traktaties).

Klassen rondgaan: allen de ochtend van 11.30 tot 11.45 uur en in de eigen bouw. Bij een dichte kantoordeur kan een leerling aankloppen. Bij geen gehoor is er dus geen tijd. Leerkrachten oefenen dit met de leerlingen.

Verlengde leertijd

Bommelstein heeft Tiptop onderwijs ingehuurd om op 2 dagen in de week onderwijs te geven in de vorm van verlengde leertijd. Daarnaast kunnen kinderen na schooltijd een aanbod krijgen verlengde leertijd onder begeleiding van een onderwijs assistent. Kinderen die in aanmerking komen worden door de leerkracht met de intern begeleider besproken. Ouders ontvangen bericht dat hun kind in aanmerking en voor welk vakgebied en op welke dag / tijd. Ouders stemmen met deze extra periode in en zorgen dat hun kind de afgesproken dagen voor een bepaalde periode op school aanwezig zal zijn. Uiteraard mag dit afbreuk doen aan de eermotivatie van een leerling en daarom zal de leerling zelf bij deze inzet betrokken worden.

Verlofaanvragen leerlingen

In bepaalde gevallen kunnen kinderen extra verlof krijgen, buiten het vakantieverlof om. Er bestaat het misverstand dat kinderen sowieso 10 dagen verlof mogen hebben. Dat is niet zo. De afdeling leerplicht heeft richtlijnen opgesteld die worden gehanteerd door de scholen.

De directie is bevoegd verlof te verlenen tot maximaal 10 schooldagen per jaar.

Daarboven wordt het verzoek doorgestuurd naar de afdeling leerplicht.

Per soort aanvraag staat een aantal dagen vastgesteld.

Leerkrachten mogen geen verlof verlenen. De aanvraag gaat altijd via de directie.

Ouders vragen verlof aan via Social Schools.

Uitzondering: tandartsbezoek en dergelijke. Ouders moeten dat wel melden.

In de eerste twee weken na de zomervakantie kan er nooit extra verlof worden opgenomen. Voor de Zomervakantie gelden de normale verlofaanvraagregels:

Toestemming aanvragen bij directeur van de school. Dit moet 8 weken of eerder voordat u op vakantie gaat. De directeur mag uw kind vrij geven. Dit mag 1 keer in een schooljaar. Langer op vakantie gaan buiten de schoolvakanties mag niet van de wet.

Visieprocedure

Iedere 4 jaar wordt er een Meerjarenschoolplan geschreven. Voorafgaande aan het schrijven hiervan wordt de visie van Bommelstein en de missie besproken met het team en de MR. Vanuit deze breed gedragen visie kan directie sturing geven aan het gehele proces. Alle medewerkers (en ouders met leerlingen) committeren zich aan het uitgezette beleid voor de volgende 4 jaren.

Voortgezet onderwijs

Vanaf schooljaar 2023-2024 maakt groep 8 de doorstroomtoets.

Uiterlijk 15 november melden scholen zich aan voor de doorstroomtoets.

Tussen 10 en 31 januari ontvangen zij hun voorlopig schooladvies.

In de eerste of tweede week van februari maken leerlingen de doorstroomtoets.

Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.

Uiterlijk 24 maart ontvangen leerlingen en ouders het definitieve schooladvies.

Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Let op! Dit geldt niet voor leerlingen die doorstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs.

In groep 7 en 8 krijgen de ouders en leerlingen de uitnodiging om een algemene informatieavond bij te wonen en om open avonden of open dagen bij te wonen bij eventuele scholen voor V.O. naar keuze van de ouders.

In groep 6 geven we een inschatting van het advies. In groep 7 is er een voorlopig advies en in groep 8 een definitief advies vanuit de basisschool naar het V.O.

De adviezen zijn gebaseerd op de cognitieve en sociale ontwikkeling in combinatie met vooral motivatie en werkhouding, de leerhouding, doorzettingsvermogen en houding t.o.v. zelf te plannen (huiswerk).

De overdracht vindt plaats via Digidoor. In speciale gevallen is er een warme overdracht.

Weekplanning

In iedere groep wordt hetzelfde format gehanteerd. Het zou kunnen zijn dat er een ander format gebruikt wordt in een combinatiegroep. Dan wordt een format gebruikt, die daarbij makkelijker hanteerbaar is.

Zieke leerlingen

Ieder kind is wel eens ziek en kan daardoor niet naar school komen. Wij vragen ouders om dat voor 08.00 uur door te geven. Dat kan op verschillende manieren:

- Via Social Schools kunnen ze een ziek- of afmelding aan de school en de leerkracht van hun kind doorgeven.
- Ouders kunnen naar school **bellen**, graag voor 8.00 uur. Telefoonnummer 0365321243 .
- Ze kunnen natuurlijk ook zelf even **langs school komen** om de ziekmelding door te geven.

Afmeldingen via whatsapp of via een broertje of zusje doen we niet.

Iedere dag volgt er een controle door de administratie of directie om te kijken of ieder kind op school is. Leerlingen uit groep 8 komen langs met een lijst. Het streven is om dat voor 9.00 uur af te ronden.

De leerkracht noteert dagelijks de absenties in ESIS.

ZOT

Binnen de school is er een zorgteam.

Dit team, bestaande uit o.a. de directeur en intern begeleider van de school, de schoolarts of de jeugdverpleegkundige, de schoolmaatschappelijk werker en de schoolbegeleider, heeft minimaal 4 keer per jaar overleg. In dit overleg worden zorgleerlingen, ingebracht door een van bovenstaande personen, besproken om zo snel mogelijk de juiste hulpverlening in te zetten. Voor de bespreking van een leerling van onze school in het zorgteam is er toestemming nodig van ouders. Wij vragen bij inschrijving al om toestemming voor een kind bespreking. Daar waar nodig worden ouders uitgenodigd om aan de bespreking van hun zoon/dochter deel te nemen.

Mogelijke adviezen van het zorgteam kunnen zijn:

- nader onderzoek m.b.t. de voortgang op de eigen basisschool;
- verwijzingsadvies naar een andere basisschool;
- nader onderzoek/observatie door een medewerker van Passend Onderwijs Almere om helder te krijgen waar de (on-)mogelijkheden liggen van het kind, zodat een adequaat handelingsplan gemaakt kan worden;
- advies richting maatschappelijk werk of jeugdhulpverlening;
- Traject Toeleiding starten als de extra ondersteuningsbehoeften zodanig blijken, dat gedacht\ wordt aan extra arrangementen zoals bijvoorbeeld plaatsing op een speciale basisschool;

Slotwoord

We hopen dat dit handboek een handvat zal zijn voor allen die met passie de Daltonvisie zullen uitdragen in Bommelstein. Het is belangrijk om elkaar, de kinderen en ouders regelmatig te herinneren aan het hoe, maar ook het waarom van de werkwijze op onze school.

We gaan er daarom ook vanuit dat iedereen met vol enthousiasme te werk zal gaan en dat we alle doelen zullen verwezenlijken. Hierdoor zal Bommelstein de Daltonschool blijven in Almere waar wij allen zo trots op zijn.

Team Bommelstein

Almere, 4 september 2023